

KOMMISJONSREKOMMANDASJON

2008/EØS/10/17

av 27. april 2004

om visse deler av innholdet i det forenklede prospektet omhandlet i oversikt C i vedlegg I til rådsdirektiv 85/611/EØF(*)*[meddelt under nummer K(2002) 1541/2]*

(2004/384/EF)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 211 annet strekpunkt, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å forbedre opplysningene til investorer ble det innført bestemmelser om et forenklet prospekt i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (UCITS-fond) ⁽¹⁾ ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/107/EF ⁽²⁾. Det forenklede prospektet er utformet for å gi klar informasjon om de vesentligste opplysningene som investor bør kjenne til før vedkommende investerer i et fond, på en måte som er lett å forstå for den alminnelige private investor. Det forenklede prospektet er også utformet for å forenkle markedsføring over landegrensene av andeler i UCITS-fond og for å brukes som et markedsføringsverktøy i hele Fellesskapet. Disse bestemmelsene understreker at vertsstater ikke kan be om andre tilføyelser eller endringer enn oversettelse. For å sikre at dette viktige elementet i investorvernet fungerer tilfredsstillende er det ønskelig å klargjøre kravene til innhold og framlegging av visse opplysninger som må inngå i det forenklede prospektet i henhold til oversikt C i vedlegg I til direktiv 85/611/EØF. Dette er avgjørende for å sikre en ensartet oppfatning av innholdet i oversikt C, og må skje så hensiktsmessig og raskt som mulig, samtidig som det tas hensyn til den nylige innarbeidingen i medlemsstatene og behovet for korrekt gjennomføring.
- 2) For dette formål vil en klargjøring av definisjonene av innholdet i de relevante strekpunkter i oversikt C ikke være tilstrekkelig for å oppnå den nødvendige grad av harmonisering, som særlig er nært knyttet til valget og definisjonen av visse forholdstall knyttet til økonomiske opplysninger (dvs. utgifter og porteføljeomsetning). Fastsettelsen av disse forholdstallene, som er av avgjørende betydning for investoropplysningene, hører ikke inn under den reguleringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen ved artikkel 53a i direktiv 85/611/EØF. Ettersom valget av forholdstall og deres struktur ikke omfattes av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen

ved nevnte direktiv, er en kommisjonsrekommendasjon for tiden eneste tilgjengelige middel for å underbygge en ensartet, uttømmende oppfatning av det relevante innholdet i oversikt C.

- 3) Beskrivelsen av UCITS-fondets investeringsmål bør opplyse investorene om hvilket investeringsmål UCITS-fondet har til hensikt å nå. Det er derfor ønskelig at det forenklede prospektet i kortfattet form inneholder en egnet beskrivelse av det ønskede investeringsresultatet, opplysninger om eventuelle tredjemannsgarantier som verner investorer, for eksempel mot et kursfall, eller om en minsteøkning av deres investeringsverdi samt om det er et mål at en indeks skal følges.
- 4) I samsvar med kravene fastsatt i artikkel 24a nr. 1 og 2 i direktiv 85/611/EØF bør beskrivelsen av UCITS-fondets investeringsstrategi i det forenklede prospektet gjøre det mulig for den alminnelige investor å forstå på hvilken måte og med hvilke metoder investeringsmålet forventes nådd, samt gjøre investorene oppmerksomme på UCITS-fondets relevante egenskaper. Det er derfor ønskelig at det forenklede prospektet kort redegjør for de viktigste kategoriene av mulige instrumenter, UCITS-fondets strategi for porteføljeforvaltning, eventuelt ved å gjøre oppmerksom på mulige risikokonsentrasjoner, samt de viktigste kjennetegnene ved de obligasjoner UCITS-fondet investerer i. Det er også ønskelig at det forenklede prospektet inneholder opplysninger om de finansielle derivatene, forvaltningsmåten og, når det gjelder indeksfond, strategien for å kunne følge indeksen.
- 5) I samsvar med bestemmelsene om vern av investorer i artikkel 24a nr. 1 og 3 i direktiv 85/611/EØF bør den alminnelige investor kunne forstå UCITS-fondets risikoprofil og få tilstrekkelige opplysninger om relevante risikoer. Det er derfor ønskelig at det forenklede prospektet inneholder en kort og lettfattelig beskrivelse, i fortellende form, av alle vesentlige risikoer som er relevante for UCITS-fondet. Det er også tilrådelig å oppmuntre medlemsstatene, der de anser det som relevant i lys av vanlig praksis for offentliggjøring og gjeldende standarder for investorvern, å kreve at disse opplysningene utfylles med en kvantitativ risikoindikator som bygger på UCITS-fondets volatilitet, men med forbehold for fortsatt arbeid for å oppnå tilnærming mellom slike risikoindikatorer.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 144 av 30.4.2004, s. 42, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 12/2005 av 4. februar 2005 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 32 av 23.6.2005, s. 16.

⁽¹⁾ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF (EFT L 41 av 13.2.2001, s. 35).

⁽²⁾ EFT L 41 av 13.2.2001, s. 20.

- 6) For å unngå villedende opplysninger til investorer om tidligere resultater, og for å gjøre det lettere for investorer å sammenligne UCITS-fond i Fellesskapet, er det nødvendig å klargjøre hvordan tidligere resultater skal framlegges.
- 7) For at det forenklede prospektet skal være klart og konsist er det ønskelig at opplysningene om skattesystem begrenses til det system som får anvendelse på UCITS-fondet i dets hjemstat. For å gjøre det lettere for investorer å få tilstrekkelig informasjon er det imidlertid hensiktsmessig at disse opplysningene følges av en advarsel om at den enkelte investor kan bli pålagt ytterligere skatt ettersom beskatningen av hver enkelt investor er avhengig av hvilken skattelovgivning som får anvendelse i hvert enkelt tilfelle.
- 8) For å sikre et effektivt investorvern og øke investorenes tillit til fondsbransjen er det ønskelig at det forenklede prospektet gir fullt innsyn i alle utgifter som investorene faktisk dekker i forbindelse med sine investeringer. Det er derfor nødvendig å angi et forholdstall for samlede kostnader («Total Expense Ratio», TER), beregnet som en indikator for fondets samlede driftsutgifter. Det er derfor også nødvendig å klargjøre hvordan TER skal beregnes. Ettersom tegnings- og innløsningsprovisjon og andre kostnader som investoren betaler direkte, ikke inngår i TER, er det ønskelig at de angis separat i likhet med alle andre utgifter som ikke inngår i TER, herunder opplysninger om transaksjonsutgifter når de anses som tilgjengelige av vedkommende myndigheter i hjemstaten. Det er i alle tilfeller ønskelig å angi porteføljens omløpshastighet beregnet ut fra et standardisert grunnlag, som en ytterligere indikator på transaksjonsutgiftenes omfang.
- 9) I lys av de nåværende forskjellene i markedspraksis når det gjelder gebyrdelingsavtaler og lignende gebyrordninger er det hensiktsmessig at investorene får egnede opplysninger om slike. For å gi investorene økt innsyn er det derfor nødvendig at det forenklede prospektet opplyser om at en slik avtale eller slike avtaler foreligger. Det er også tilrådelig å oppfordre investorene til å lese nærmere opplysninger om denne typen avtale i det fullstendige prospektet, slik at de kan forstå hvem kostnadene betales til og om eventuelle interessekonflikter vil bli løst i deres interesse.
- 10) Det bør skapes større forståelse for investorers behov for produktopplysning og sammenlignbarhet over landegrensene, også i lys av forbrukerundersøkelser om nasjonale markeder, for å støtte virkeliggjøringen av et reelt, investorvennlig indre marked for UCITS-fond. Medlemsstatene bør derfor i størst mulig grad foreta videre vurdering av tiltak som treffes på dette området, særlig som følge av denne rekommendasjon, og underrette Kommissjonen om dette. Kommissjonen

kan på et egnet tidspunkt vurdere om det er behov for å foreslå lovgivningsmessige tiltak på grunnlag av erfaringer og tilbakemeldinger fra medlemsstatene om gjennomføringen av denne rekommendasjon —

UTFORMET DENNE REKOMMANDASJON:

1. **For investeringsopplysningene nevnt i annen overskrift i oversikt C i vedlegg I til direktiv 85/611/EØF anbefales medlemsstatene å anvende følgende fortolkninger:**

1.1. *Fortolkning av «kort beskrivelse av UCITS-fondets mål»*

Det anbefales at medlemsstatene i første strekpunkt tolker «kort beskrivelse av UCITS-fondets mål» slik at det omfatter følgende opplysninger:

- a) en kortfattet og egnet beskrivelse av de ønskede resultatene av en investering i UCITS-fondet,
- b) en klar angivelse av eventuelle garantier fra tredjemann for å verne investorer, og eventuelle begrensninger på slike garantier,
- c) eventuelt en forklaring av at UCITS-fondet skal følge én eller flere indekser, samt tilstrekkelige opplysninger til at investorene kan identifisere den eller de relevante indeksene og forstå i hvilken grad indeksen eller indeksene er fulgt.

1.2. *Fortolkning av «verdipapir-/investeringsfondets eller investeringssselskapets investeringsstrategi»*

Det anbefales at medlemsstatene i annet strekpunkt tolker «verdipapir-/investeringsfondets eller investeringssselskapets investeringsstrategi» slik at det omfatter følgende opplysninger, forutsatt at de er vesentlige og relevante:

- a) de viktigste kategoriene av finansielle instrumenter som kan inngå i investeringen,
- b) hvorvidt UCITS-fondet har en bestemt strategi overfor eventuelle industrielle, geografiske eller andre markedsmessige sektorer eller særlige eiendelskategorier, f.eks. investeringer i finansielle instrumenter fra utviklingsmarkeder,

- c) eventuelt en advarsel om at risikokonsentrasjon kan oppstå i forbindelse med visse mer begrensede eiendelskategorier eller økonomiske og geografiske sektorer til tross for kravet om at den faktiske sammensetningen av porteføljen skal være i samsvar med allmenne regler og bestemmelser fastsatt i lover og forskrifter,
- d) dersom UCITS-fondet investerer i obligasjoner, en angivelse av om de er selskapsobligasjoner eller statsobligasjoner, løpetid og krav til finansiell vurdering,
- e) dersom UCITS-fondet anvender finansielle derivater, en angivelse av om dette skjer for å nå UCITS-fondets mål eller bare for sikringsformål,
- f) om UCITS-fondets forvaltningsmåte bygger på henvisning til et referansemål, og særlig om UCITS-fondet har som mål å følge en indeks, med en opplysning om hvilken strategi som skal følges for å nå dette målet,
- g) om UCITS-fondets forvaltningsmåte bygger på en taktisk plassering av eiendeler med hyppig endring av porteføljen.

1.3. Felles framlegging av UCITS-fondets mål og investeringsstrategi

Det anbefales at vertsstatene tillater at opplysningene som kreves i henhold til nr. 1.1. og 1.2. framlegges som ett punkt i det forenklete prospektet (f.eks. for opplysningene om at en indeks skal følges), forutsatt at opplysningene som framlegges på denne måten, ikke fører til uklarhet om UCITS-fondets mål og strategi. Opplysningenes rekkefølge kan tilpasses for å gjenspeile UCITS-fondets særlige investeringsmål og -strategi.

1.4. Fortolkning av «en kort vurdering av fondets risikoprofil»

Det anbefales at medlemsstatene i annet strekpunkt tolker «kort vurdering av fondets risikoprofil» slik at det omfatter følgende opplysninger:

1.4.1. Overordnet opplysningsstruktur

- a) en opplysning om at investeringsverdien kan falle så vel som stige, og at investorene kan få tilbake mindre enn de satser,
- b) en opplysning om at nærmere opplysninger om alle risikoer nevnt i det forenklete prospektet finnes i det fullstendige prospektet,
- c) en beskrivelse av alle risikoer som investorene må ta hensyn til i forbindelse med investeringen, men bare når slike risikoer er relevante og vesentlige på grunnlag av virkninger og sannsynlighet.

1.4.2. Nærmere opplysninger om beskrivelse av risikoer

1.4.2.1. Særlige risikoer

Beskrivelsen nevnt i nr. 1.4.1. bokstav c) bør inneholde en kort og lettfattelig forklaring av enhver særlig risiko knyttet til en bestemt investeringsstrategi eller bestemte markeder eller eiendeler av betydning for UCITS-fondet, f.eks.:

- a) risikoen for at hele markedet for en eiendelskategori vil falle og dermed påvirke eiendelenes pris og verdi (markedsrisiko),
- b) risikoen for mislighold fra en utsteder eller motpart (kredittrisiko),
- c) bare dersom det er strengt nødvendig, risikoen for at et oppgjør i et oppgjørssystem ikke skjer som forventet fordi en motpart ikke betaler eller leverer i tide eller som forventet (oppgjørslisiko),
- d) risikoen for at en posisjon ikke kan realiseres i tide til en rimelig pris (likviditetsrisiko),
- e) risikoen for at en investerings verdi vil bli påvirket av endringer i valutakurser (kurs- eller valutarisiko),
- f) bare dersom det er strengt nødvendig, risikoen for tap av deponerte eiendeler som et resultat av depotansvarliges eller et underdepots insolvens, uaktsomhet eller bedrageri (depotrisiko),
- g) risikoer knyttet til en konsentrasjon av eiendeler eller markeder.

1.4.2.2. Horisontale risikofaktorer

Beskrivelsen nevnt i nr. 1.4.1. bokstav c) bør også, der det er relevant og vesentlig, opplyse om følgende faktorer som kan påvirke produktet:

- a) avkastningsrisiko, herunder varierende risikonivåer avhengig av de enkelte fondsutvalg, og forekomst, fravær eller begrensninger av garantier stilt av tredjemann,
- b) kapitalrisiko, herunder potensiell risiko for reduksjon som resultat av uttak/avbestilling av andeler og utdeling som overstiger investeringsavkastning,
- c) eksponering for tilbyderens/tredjemannsgarantistens resultat i tilfeller der investering i et produkt er en direkte investering i tilbyder, og ikke i tilbyders eiendeler,
- d) manglende fleksibilitet, både på grunn av produktet (herunder risikoen for tidlig gjenkjøp) og begrensninger med hensyn til å skifte tilbyder,
- e) inflasjonsrisiko,
- f) mangel på sikkerhet for at ytre faktorer, f.eks. skattesystemet, vil bestå.

1.4.2.3. Mulighet for prioritert oppstilling av opplysninger

For å unngå å gi et misvisende bilde av de relevante risikoene anbefales medlemsstatene også å vurdere å kreve at risikoene skal prioriteres etter omfang og betydning, slik at UCITS-fondets særlige risikoprofil framtrer klarere.

1.4.3. Ytterligere angivelse av en syntetisk risikoindikator

Dersom UCITS-fondet er opprettet minst ett år tidligere, oppfordres hjemstatene til også å vurdere som en mulighet å kreve at beskrivelsen nevnt i nr. 1.4.1 bokstav c) utfylles med en syntetisk risikoindikator i form av ett enkelt tall eller ord på grunnlag av UCITS-fondets porteføljevolumet, og i så fall:

- bør UCITS-fondets porteføljevolumet uttrykkes som et mål for spredningen av UCITS-fondets avkastning,
- bør UCITS-fondets avkastning beregnes idet det tas hensyn til UCITS-fondets samlede netto andelsverdier i perioden, f.eks. daglige netto andelsverdier, dersom dette er den vanlige frekvens for beregning av netto andelsverdier som er godkjent av UCITS-fondets vedkommende myndigheter og beregnet gjennom vurdering av UCITS-fondets eiendeler med samme hyppighet.

1.5. Fortolkning av «eventuelle resultater som verdipapir-/ investeringsfondet eller investeringselskapet tidligere har oppnådd»

Det anbefales at medlemsstatene i tredje strekpunkt tolker «eventuelle resultater som verdipapir-/ investeringsfondet eller investeringselskapet tidligere har oppnådd» og «en advarsel om at dette ikke er et signal om framtidige resultater» slik at det omfatter følgende opplysninger:

1.5.1. Opplysning om tidligere resultater:

- UCITS-fondets tidligere resultater, framstilt i form av et søylediagram som viser årlig avkastning for de ti siste hele regnskapsår på rad. Dersom UCITS-fondet har eksistert i mindre enn ti år, men i minst ett år, anbefales det at årlig avkastning, beregnet etter skatter og avgifter, angis for så mange år som det foreligger for,
- dersom UCITS-fondet forvaltes med henvisning til et referansemål eller dersom dets utgiftsstruktur omfatter et resultatavhengig gebyr med henvisning til et referansemål, bør opplysningene om UCITS-fondets tidligere resultater omfatte en sammenligning med tidligere resultater for det referansemål som UCITS-fondet forvaltes ut fra eller som det resultatbetingede gebyret beregnes ut fra. Medlemsstatene anbefales å kreve at sammenligning foretas ved at tidligere resultater for referansemålet og for UCITS-fondet framstilles på samme søylediagram og/eller hver for seg.

1.5.2. Opplysning om samlet (gjennomsnittlig) resultat

Videre anbefales medlemsstatene å vurdere å kreve opplysninger enten om samlet resultatet eller om samlet gjennomsnittlig resultat for fondet over visse tidsrom (f.eks. tre, fem og ti år). Dersom en av disse mulighetene benyttes, anbefales medlemsstatene å også kreve en sammenligning med det samlede resultatet eller det samlede gjennomsnittlige resultatet (der det er relevant) for et referansemål, når sammenligning med et referansemål kreves i henhold til nr. 1.5.1. bokstav b).

1.5.3. Utelatelse av tegnings- og innløsningsprovisjon, forutsatt at det gis egnede opplysninger om dette

Medlemsstatene anbefales å vurdere, idet det tas hensyn til gjeldende forskriftsmessige standarder, om de skal kreve at tegnings- og innløsningsprovisjon skal inngå i beregningen av fondsresultatet. Medlemsstatene bør imidlertid kreve som forutsetning for utelatelse av slike opplysninger (der det er relevant) at det opplyses om dette på en hensiktsmessig måte. Medlemsstatene anbefales også å oppfordre sine vedkommende myndigheter til å sikre en gradvis overgang til standarder som er i samsvar med beste praksis for resultatberegning.

1.5.4. Opplysning om et referansemål

Medlemsstatene oppfordres også til å vurdere muligheten for å kreve angivelse av et referansemål for alle UCITS-fond som de har godkjent, uansett om UCITS-fondets investeringsmål ikke uttrykkelig viser til et referansemål.

2. For de økonomiske opplysningene nevnt i tredje overskrift i oversikt C i vedlegg I til direktiv 85/611/ EØF anbefales medlemsstatene å anvende følgende fortolkninger:

2.1. Fortolkning av «skattesystem»

Det anbefales at medlemsstatene i første strekpunkt tolker «skattesystem» slik at det omfatter følgende opplysninger:

- det skattesystem som får anvendelse for UCITS-fondet i dets hjemstat,
- en opplysning om at systemet for skatt på inntekt eller kapitalgevinst for enkeltinvestorer avhenger av hvilken skattelovgivning som får anvendelse på hver enkelt investors personlige forhold og/eller på stedet der kapitalen investeres, samt at investorer som er usikre på sin skattemessige stilling, bør innhente faglig hjelp eller opplysninger fra lokale organisasjoner, der slike finnes.

2.2. Fortolkning av «tegnings- og innløsningsprovisjon» og «andre eventuelle kostnader og provisjoner»

2.2.1. Overordnet innhold i opplysningene som gis

Det anbefales at medlemsstatene i annet og tredje strekpunkt tolker «tegnings- og innløsningsprovisjon» for fondet og «andre eventuelle kostnader og provisjoner, der det skilles mellom dem som skal betales av andelseieren, og dem som skal betales av verdipapir-/ investeringsfondets eller investeringselskapets eiendeler» slik at det omfatter følgende opplysninger:

- opplysning om et forholdstall for samlede kostnader (TER), beregnet som angitt i vedlegg I, unntatt for nyopprettede UCITS-fond som det ennå ikke kan beregnes et slikt forholdstall for,

- b) en forhåndsvurdering av forventet utgiftsstruktur, dvs. opplysning om alle tilgjengelige utgifter i samsvar med listen i vedlegg I, slik at investorene så langt mulig kan få et rimelig anslag over forventede utgifter,
- c) alle tegnings- og innløsningsprovisjoner og andre kostnader som betales direkte av investor,
- d) en angivelse av alle andre utgifter som ikke inngår i TER, herunder opplysning om transaksjonsutgifter når disse anses som tilgjengelige av vedkommende myndigheter i hjemstaten,
- e) som en ytterligere indikator på transaksjonsutgiftens omfang, porteføljens omløpshastighet beregnet som angitt i vedlegg II,
- f) en opplysning om eventuelle gebyrdelingsavtaler og myke provisjoner («soft commissions»).

Kravet i bokstav f) i første ledd skal ikke tolkes slik at dette innebærer en allmenn godkjenning av eventuelle avtalers eller provisjoners samsvar med direktiv 85/611/EØF, særlig artikkel 5f nr.1 bokstav b), eller med nasjonale regler. Medlemsstatene oppfordres derfor til, idet det tas hensyn til gjeldende markedspraksis, å kreve at UCITS-fond vurderer i hvilken grad foreliggende gebyrdelingsavtaler og lignende gebyrordninger er til fordel bare for UCITS-fondet.

Medlemsstatene anbefales å kreve at det i det forenklede prospektet vises til det fullstendige prospektet for nærmere opplysninger om denne typen ordninger, slik at enhver investor kan få vite hvem kostnadene betales til og hvordan eventuelle interessekonflikter kan løses i investors interesse. Medlemsstatene anbefales derfor å påse at opplysningene som gis i det forenklede prospektet er kortfattede.

2.2.2. *Presisering av begrepene «gebyrdelingsavtaler» og «myke provisjoner»*

2.2.2.1. «Gebyrdelingsavtaler»

Medlemsstatene anbefales å anse og klassifisere som gebyrdelingsavtaler slike avtaler som innebærer at en part som, direkte eller indirekte, mottar vederlag fra et UCITS-fonds eiendeler, avtaler å dele sitt vederlag med en annen part, og som fører til at den andre part som en del av gebyrdelingsavtalen dekker kostnader som normalt, direkte eller indirekte, dekkes gjennom UCITS-fondets eiendeler.

Videre anbefales medlemsstatene å vurdere følgende som gebyrdelingsavtaler i henhold til første ledd:

- a) gebyrdelingsavtaler i forbindelse med transaksjonsutgifter mellom et forvaltningsselskap for UCITS-fond og en megler, der megleren godtar å dele med forvaltningsselskapet de transaksjonsgebyrer som UCITS-fondet betaler til megleren for dennes gjennomføring av transaksjoner på vegne av UCITS-fondet,
- b) gebyrdelingsavtaler i forbindelse med andeler i andre investeringsforetak («funds of funds») mellom et forvaltningsselskap for UCITS-fond og et annet fond (eller dets forvaltningsselskap), som innebærer at dersom UCITS-fondet investerer i fondet, skal en del av gebyrene som UCITS-fondet avkreves (enten direkte gjennom gebyr for tegning og innløsning eller indirekte gjennom TER) i forbindelse med denne investeringen betales av målfondet (eller dets forvaltningsselskap) til forvaltningsselskapet for UCITS-fondet.

2.2.2.2. «Myke provisjoner»

Medlemsstatene anbefales å anse som myke provisjoner enhver økonomisk fordel, bortsett fra avregnings- og oppgjørstjenester, som en porteføljeforvalter mottar i forbindelse med at fondet betaler provisjoner for transaksjoner med verdipapirer som inngår i fondets portefølje. Myke provisjoner mottas ofte fra eller gjennom megleren som gjennomfører transaksjonen.

2.2.3. *Presentasjon av TER og porteføljens omløpshastighet*

Medlemsstatene oppfordres til å tillate at både TER og porteføljens omløpshastighet enten inngår i eller vedlegges det forenklede prospektet sammen med opplysningene om tidligere resultater.

- 3. Medlemsstatene oppfordres til snarest mulig og senest 30. september 2004 å underrette Kommisjonen om de tiltak de har truffet i henhold til denne rekommandasjon, og om å underrette Kommisjonen om de første resultatene av gjennomføringen senest 28. februar 2005.
- 4. Denne rekommandasjon er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 27. april 2004.

For Kommisjonen
Frederik BOLKESTEIN
Medlem av Kommisjonen

*VEDLEGG I***Forholdstall for samlede kostnader (TER)****1. Definisjon av TER**

Forholdstallet for samlede kostnader (TER) for et UCITS-fond er lik forholdet mellom UCITS-fondets samlede driftsutgifter og dets gjennomsnittlige nettoeindeler beregnet i samsvar med nr. 3.

2. Medregnede/ikke medregnede kostnader

2.1. De samlede driftsutgiftene er alle kostnader som skal trekkes fra et UCITS-fonds eiendeler. Disse utgiftene framkommer vanligvis i et UCITS-fonds driftsresultat for det relevante regnskapsåret. De vurderes med alle skatter inkludert, hvilket betyr at det er kostnadenes bruttov verdi som skal anvendes.

2.2. De omfatter alle berettigede kostnader som UCITS-fondet har hatt, uavhengig av beregningsgrunnlag (f.eks. fast gebyr, eiendelsbaserte, transaksjonsbaserte⁽¹⁾), f.eks.:

- forvaltningsutgifter, herunder resultatavhengige gebyrer,
- administrasjonsutgifter,
- depotgebyrer,
- revisjonsgebyrer,
- betalinger til leverandører av tjenester til andelseiere, herunder betalinger til UCITS-fondets overføringsagent og til distributører som er registrerte eiere av UCITS-fondets andeler og som er underleverandører av regnskapstjenester til de reelle eierne av aksjene i UCITS-fondet,
- advokatsalærer,
- alle distribusjons- eller mortifikasjonsutgifter som belastes fondet,
- registreringsavgifter, lovfestede gebyrer og lignende,
- alle andre vederlag til forvaltningsselskapet (eller tredjemann) i forbindelse med visse gebyrdelingsavtaler i samsvar med nr. 4 nedenfor.

2.3. De samlede driftsutgiftene omfatter ikke:

- transaksjonsutgifter som UCITS-fondet skal betale i forbindelse med transaksjoner i dets egen portefølje. De omfatter meglerkursjer, skatter og tilknyttede avgifter samt transaksjonens markedspåvirkning, samtidig som det tas hensyn til meglers vederlag og de berørte eiendelenes likviditet,
- renter på lån,
- betalinger knyttet til finansielle derivater,
- tegnings-/innløsningsprovisjoner eller eventuelle andre gebyrer som betales direkte av investor,
- myke provisjoner i samsvar med nr. 4.

3. Beregningsmetode og opplysninger

3.1. TER beregnes minst en gang per år i ettertid, vanligvis på grunnlag av UCITS-fondets regnskapsår. For særlige formål kan TER også beregnes for andre tidsrom. Det forenklete prospektet bør i alle tilfeller omfatte en tydelig henvisning til en informasjonskilde (f.eks. fondets nettside) der investoren kan finne TER-tall for tidligere år/tidsrom.

3.2. Gjennomsnittlige nettoeindeler skal beregnes på grunnlag av tall som bygger på UCITS-fondets nettoeindeler ved hver beregning av netto andelsverdi, f.eks. daglig dersom det er den vanlige frekvens for beregning som er godkjent av UCITS-fondets vedkommende myndigheter. Det må også tas hensyn til ytterligere omstendigheter eller hendelser som kan føre til misvisende tall.

Det skal ikke tas hensyn til skattelettelse.

Beregningsmetoden for TER skal godkjennes av UCITS-fondets revisorer og/eller vedkommende myndigheter.

⁽¹⁾ Denne ikke-uttømmende klassifiseringen av beregningsgrunnlag gjenspeiler variasjonen i handelspraksis i medlemsstatene i senere tid (dvs. på slutten av 2003), og skal ikke tolkes som en allmenngyldig godkjenning av hver enkelt avtales eller provisjons samsvar med direktiv 85/611/EØF, sist endret ved direktiv 2001/107/EF og 2001/108/EF, særlig artikkel 5f nr. 1 bokstav b), i forbindelse med interessekonflikter, eller med nasjonale regler.

4. Gebyrdelingsavtaler og myke provisjoner

Gebyrdelingsavtaler i forbindelse med kostnader som vanligvis ikke inngår i TER, fører ofte til at forvaltningsselskapet eller tredjemann faktisk helt eller delvis dekker driftsutgifter som vanligvis skulle inngått i TER. Disse utgiftene bør derfor tas med i beregningen av TER ved at eventuelle vederlag til forvaltningsselskapet (eller tredjemann) som følger av slike gebyrdelingsavtaler, legges til de samlede driftsutgiftene.

Det er ikke nødvendig å ta hensyn til gebyrdelingsavtaler i forbindelse med kostnader som allerede omfattes av TER. Myke provisjoner bør også holdes utenfor beregningsgrunnlaget for TER.

Dette innebærer at:

- vederlag til et forvaltningsselskap i henhold til en gebyrdelingsavtale med en megler om transaksjonsutgifter og med andre fondsforvaltningsselskaper når det gjelder andeler i andre investeringsforetak («funds of funds»), bør alltid inngå i TER (dersom dette vederlaget ikke allerede er tatt med i den syntetiske TER eller gjennom andre utgifter som allerede er belastet fondet og derfor inngår direkte i TER),
- omvendt bør vederlag til et forvaltningsselskap gjennom en gebyrdelingsavtale med et fond ikke tas med i beregningen (med mindre dette vederlaget gis innenfor rammen for en spesifikk avtale når det gjelder andeler i andre UCITS-fond som omhandlet i foregående ledd).

5. Resultatavhengige gebyrer

Resultatavhengige gebyrer bør inngå i TER og bør også vises separat som en prosentdel av gjennomsnittlig netto andelsverdi.

6. UCITS-fond som investerer i andre fond (UCITS eller non-UCITS)

Når et UCITS-fond investerer minst 10 % av sin netto andelsverdi i andre fond (UCITS eller non-UCITS) som offentliggjør en TER i samsvar med dette vedlegg, skal det offentliggjøre en syntetisk TER for investeringen.

Den syntetiske TER er lik:

- forholdet mellom UCITS-fondets samlede driftsutgifter uttrykt som TER-verdi, og alle utgifter som belastes UCITS-fondet i forbindelse med dets eiendeler i underliggende fond (dvs. de som uttrykkes i TER for de underliggende fondene veid på grunnlag av UCITS-fondets investeringsandel), pluss tegnings- og innløsningsgebyrer i disse underliggende fondene, delt på
- fondets gjennomsnittlige nettoeiendeler.

Som nevnt i foregående ledd skal tegnings- og innløsningsgebyrer i de underliggende fondene tas med i beregningen av TER. Tegnings- og innløsningsgebyrer skal ikke tas med når de underliggende fondene tilhører samme gruppe i henhold til artikkel 24 nr. 3 i direktiv 85/611/EØF.

Dersom et underliggende non-UCITS-fond ikke offentliggjør TER i samsvar med dette vedlegg, bør opplysningene om utgifter tilpasses på følgende måte:

- det skal opplyses om at det er umulig å beregne syntetisk TER for denne delen av investeringen,
- den største mulige andelen av forvaltningsgebyrer som belastes det/de underliggende fondet/fondene, skal offentliggjøres i det forenklede prospektet,
- et syntetisk tall for de samlede forventede utgiftene, beregnet på grunnlag av:
 - et trunkert, syntetisk TER som omfatter TER for hvert av disse underliggende fondene som det beregnes TER for i henhold til dette vedlegg, veid på grunnlag av UCITS-fondets investeringsandel, og
 - ved at det for hvert underliggende fond legges til tegnings- og innløsningsgebyrer pluss den høyeste tilgjengelige beregningen av utgifter som kan inngå i TER. Dette bør omfatte høyeste forvaltningsgebyr og siste tilgjengelige resultatavhengige gebyr for fondet, veid på grunnlag av UCITS-fondets investeringsandel.

6. Paraplyfond/fond med forskjellige aksjeklasser

For paraplyfond bør TER beregnes for hvert delfond. Dersom TER i forbindelse med fond med forskjellige aksjeklasser varierer for de ulike aksjeklassene, bør det beregnes og opplyses om en separat TER for hver aksjeklasse. I samsvar med prinsippet om likebehandling av investorer bør dessuten gebyrer og kostnader, der disse varierer for de ulike aksjeklassene, offentliggjøres separat i det forenklede prospektet. I tillegg bør det opplyses om at de objektive kriteriene (f.eks. tegningsbeløpet) som ligger til grunn for disse forskjellene, er å finne i det fullstendige prospektet.

VEDLEGG II

Porteføljens omløpshastighet

Et fonds eller eventuelt en avdelings porteføljeomløpshastighet bør beregnes på følgende måte:

Kjøp av verdipapirer = X

Salg av verdipapirer = Y

Sum 1 = Summen av transaksjoner med verdipapirer = X + Y

Utstedelser/tegninger av andeler i fondet = S

Mortifikasjoner/innløsninger av andeler i fondet = T

Sum 2 = Samlede transaksjoner med andeler i fondet = S + T

Referanseverdi for samlede, gjennomsnittlige nettoeiendeler = M

$$\text{Omsetning} = \left[\frac{(\text{Sum 1} - \text{Sum 2})}{M} \right] * 100$$

Referanseverdien for samlede gjennomsnittlige nettoeiendeler er lik gjennomsnittet av netto andelsverdier beregnet med samme frekvens som den som omhandles i vedlegg I artikkel 1 nr. 3. Den offentliggjorte omløpshastigheten bør tilsvare det/de tidsrom TER offentliggjøres for. Det forenklede prospektet bør i alle tilfeller inneholde en tydelig henvisning til en informasjonskilde (f.eks. fondets nettside) der investoren kan finne omsetningshastigheter for porteføljen for tidligere tidsrom.
